

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

6 OLDAL (értékőbblet adóval) 4 SEKEL TEL-AVIV, 1981 SZEPTEMBER 15., KEDD 10,088. sz.

BEGIN AZ AMERIKAI TELEVIZIÓBAN:

»A települések ügye is felmerült a washingtoni tárgyalásokon«

„Nem bízhatunk szauidai ígéretekben az AWACS-ok használatát illetően”

New York. (—) Begin miniszterelnök tegnap a CBS televízió-hálózatnak adott nyilatkozatában elmondotta, hogy a Reagan amerikai elnökkel és Haig külügyminiszterrel folytatott megbeszélései során napirendre került a nyugati partvidéki települések ügye is.

Amerikai részről ismételt felhívták Izráel figyelmét, a települési tevékenység beszűntetésének szükségességére.

„Tárgyaltunk erről és mindkét fél ismertette álláspontját. A magunk részéről hangzottunk, hogy minden zsidónak joga van letelepedni Erec Jisráel bármely részében. A települések nemzetbiztonságunk részét képezik. Ez a téma azonban nem okozott nézeteltérést közöttünk”

— hangsúlyozta Begin. A Reagan-kormányzat, mint ismeretes, nem bocsátja vitába Izráellel a települések törvényességét illetően, azonban az a vélemény, hogy azok „zavarják a békefolyamatot.”

A miniszterelnök a továbbiakban azt mondta, hogy nem bízunk szauidai ígéretekben, melyek szerint a szauidaiak nem alkalmazzák Izráel ellen az amerikai AWACS-gépeket.

„Egyáltalán nem biztos, hogy a szauidaiak tettek ilyen ígéretek s ha tettek is, semmi biztosíték arra, hogy nem szegik meg” — hangsúlyozta Begin, majd hozzáfűzte: Remélem, hogy a szauidaiak végül nem kapják meg az AWACS gépeket.

A miniszterelnök tegnap délután találkozott Henry Kissinger volt amerikai külügyminiszterrel, aki a megbeszélés után hangzott, hogy támogatja az izráeli-amerikai stratégiai együttműködést.

Megbeszélést folytatott Begin amerikai néger vezetőkkel is, akik kifejezésre juttatták Izráel iránti támogatásukat. Egyesek közülük azt mondták, hogy „helyes volna, ha Izráel tárgyalna a PFSZ-szel.”

A néger vezetők felvetették a dimonai „héber néger” ügyét is. Begin megígérte, hogy hazatérve felhívja a belügyminiszter figyelmét a „héber néger” egészségügyi- és oktatási problémára, ahogyan a beszélgetés során említésre került, ugyanakkor azonban felhívta a néger vezetőket, hassanak oda, hogy a „héber néger” izráeli vezetője mérsékelt hangot alkalmazzon Izráel államával szemben.

Utazzon Centertours-al két hétre BUDAPESTRE — MAGYARORSZÁG

INDULÁS OKTÓBER 14. VISSZA OKTÓBER 28. Vizum biztosítva.

Egyéni, odaadó kiszolgálás. Irodánkban magyarul is beszélnek. A feliratkozás szeptember 20-ikán befejeződik. Felvilágosítás és előjegyzés: CENTERTOURS, a Dizengoff Center passzázsában, a Hámásbir mellett, tel.: 03-280245-6-7.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

Ezúton közöljük, hogy tegnapról, 1981 szeptember 14-től felemelték a cigaretta árát. Alább közöljük az új árakat:

A CIGARETTA FAJTÁJA	A CIGARETTA ÁRA ÉRTEKTÖBBLET-ADÓVAL
Montana	5,90 s.
Broadway 100	5,70 s.
Time 100	5,70 s.
Broadway 80	5,50 s.
Capitol, Smile	4,90 s.
Time, Europa, Sheraton, Nelson filter, Time menthol	4,75 s.
Nobless filter	4,40 s.
Royal Nelson, Polaris	3,80 s.
Ascot, Dubek filter	2,90 s.
Dubek 10	2,10 s.
Marom	1,50 s.
Silon	1,30 s.

Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy ne fizessen többet a cigarettáért, csak az ellenőrző szalagon (bandrola) feltüntetett összeget.

DUBEK B. M., Háchevrá Hájiszráelit Leszigiariot (Ch. I. S.) B. M. Szigariot Lodd B. M.

14. 9. 1981

AZ IZRAELLEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS MIATT

Szaudia élesen támadja Amerikát

Szaudia tegnap élesen támadta az Egyesült Államokat, amiért hozzájárult stratégiai együttműködéshez Izráellel és felszólította Washington, hogy szüntesse be a fegyvereladást Izráelnek.

Hivatalos szauidai szóvivő megcáfolta az amerikai külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozatát, mely szerint Fahd herceg szauidai trónörökös, aki Spanyolországban találkozott Haig amerikai külügyminiszterrel, nem tiltakozott az izráeli-amerikai együttműködés ellen. Szaudia szerint „lehetetlen, hogy Fahd szemet hunyt volna a felett, hogy

milyen haragot keltettek az arab világban az amerikaiak szándékai. Szaudia több ízben közölte Amerikával, hogy az Izráelnek nyújtott amerikai támogatás fegyverkezési versenyt okoz a Közelkeleten, ha pedig Amerika fegyvert tárol Izráelben, ez arra serkenti Izráelt, hogy veszélyeztesse a körzet békéjét és szilárdságát.”

A szauidai szóvivő szerint az ügy „nem csak a körzet arab államainak érdekeit sérti, hanem az Egyesült Államokét is.”

D á j á n :

»Kénytelenek leszünk lelőni a szauidai AWACS-okat«

Megdrágulnak a szubvencionált élelmiszerek

Mától kezdve 15 százalékkal drágulnak a szubvencionált élelmiszerek, beleértve az egységes és fehérkenyeret, valamint a tejet és tejtermékeket, tojást, étolajat, fagyaszott húst és baromfit.

A drágulások kifejezésre jutnak a szeptemberi és októberi drágasági indexben, azonban nem veszik számításba az októberben folyósítandó drágasági pótlék-nál.

A drágulások, illetve szubvenciócsökkentések célja, hogy az árakat az infláció méreteihez igazítsák, anélkül azonban, hogy teljesen megszüntetnék a szubvenciókat.

A kormány még mindig nagy százalékban szubvencionálja az alapvető fontosságú élelmiszereket.

(Előző tudósításunk a 2. old.)
VALUTA-ÁRFOLYAMOK
USA dollár 13,07 13,46
Angol font 23,18 23,89
Német márka 5,47 5,64
Francia frank 2,20 2,35
Svájci frank 6,42 6,62

Jámitti lakosok elkergették a miniszterelnökségi államtitkárt

Mátijáhu Smulevics miniszterelnökségi államtitkár tegnap délután, a lakosok fenyegető fellépése miatt kénytelen volt elhagyni Jámitot, ahová azért érkezett, hogy irodát nyisson a helység kiürítésével kapcsolatban. A délelőtti órákban megbeszélést folytatott az üzlettulajdonosokkal, amit azonban meg kellett szakítani, amikor lakosok csoportja hatolt a helyiségbe és felszólította Smulevicsot, hogy hagyja el a várost. A csoport egyik tagja füstbombát dobott az irodába.

A lakosok azt követelték, hogy a kiürítéssel foglalkozó miniszteri bizottság, vagy más bizottság írásbeli felhatalmazásával rendelkező tényező határozza meg velük azokat a kritériumokat, melyek szerint a távozó lakosok a kártérítést kapják. A lakosok elutasították azt az előző megállapodást, amely a kormány és néhány helyi üzlettulajdonos között már létrejött.

Smulevics azt mondta, hogy hajlandó tárgyalni az előző kritériumokról, vagy újak meghatározásáról, a lakosok azonban nem fogadták el érvelését, továbbra is követelték távozását.

„R A F I”

friziderfésztés otthonában minden színben az egész országban
03-625110, 052-33012
03-221075

AZ UJ NÉMET NAGYKÖVET

Niels Hansen Nyugat-Németország új izráeli nagykövete tegnap megérkezett az országba. A repülőtéren adott nyilatkozatában azt mondta, hogy az európai békeerősítések szoros kapcsolatban állnak az Egyesült Államok hasonló lépéseivel, nem valószínű azonban, hogy Európa a közeljövőben felújítja kezdeményezését.

Hangzottatta az új nagykövet, bízunk benne, hogy feloldódik az a feszültség, amely Begin miniszterelnök Schmidt kancellárt érintő kijelentése miatt keletkezett a két ország között; kapcsolataink mélyebbek annál, minthogy ilyen incidensek megzavarhatnák — mondotta.

A tüzszünet alatt

A terroristák nagymennyiségű hadfelszerelést kaptak

A szíriai hatóságok a jordániai határ mentén táborokat létesítettek a PFSZ terrorista csoportnak sikerült aknákat lerakni az Argaman szövetkezeti falu melletti járőr-úton.

A hadsereg szóvivője tegnap közölte, hogy a terroristák, a tüzszünet kezdete óta több, mint huszezer tonna hadfelszerelést kaptak arab államoktól, főleg Libiától, így sorozatvetőket és nehéz lövegeket.

A jordániai hatóságok fokozták intézkedéseiket ezeknek az

átzivargásoknak elhárítására, ennek ellenére azonban — mint emlékeztet — egy terrorista csoportnak sikerült aknákat lerakni az Argaman szövetkezeti falu melletti járőr-úton.

A hadsereg szóvivője tegnap közölte, hogy a terroristák, a tüzszünet kezdete óta több, mint huszezer tonna hadfelszerelést kaptak arab államoktól, főleg Libiától, így sorozatvetőket és nehéz lövegeket.

A terroristák mostanáig 18 alkalommal szegték meg a tüzszünetet; a dél-libanoni falvak lakosai közül egyet megöltek, négyet pedig megsebesítettek.

Meghalt a szombat esti terrorista támadás egyik sebesültje

A jeruzsálemi Hadassza kórházban tegnap meghalt egy olasz turista, aki a szombat esti terrorista támadásnál súlyos fejsérülést szenvedett.

Az 55 éves torinoi turistán komplikált műtétet hajtottak végre, azonban az orvosok min-

den erőfeszítése sem tudta megmenteni az életnek.

Ezzel kettőre emelkedett a kézigránatos merénylet halálos áldozatainak száma.

Jeruzsálemi kórházakban még 13 sebesültet kezelnek. Közülük három állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Fájdalomtól porig sujtva jelentjük drágánk, a szeretett férj, legjobban apa és nagypapa

STEINER MAJSI

Szilágysomlyó — Nagyvárad — Beér-Séva

hirtelen elhunytát.

A temetési menet ma, kedden, 1981 szeptember 15-én délután 3 órakor indul a gyászszéltől — Beér Séva, Bialik 1 — a temetőbe.

A GYÁSZOLÓ CSAK AD

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága anyánk, nagyanyánk, dédanyánk és testvérünk

ALIZA FISCHER

Herzlia

örökre itthagyt bennünket. Vasárnap, 1981 szeptember 13-ikán a herzliai temetőben csendben eltemettük.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

DÁVID LEVI IS CSATLAKOZOTT BEGINHEZ

Dávid Lévi sikunügyi miniszter is New Yorkba érkezett és csatlakozott Begin miniszterelnökhöz és kíséretéhez. Lévi elki séri Begint mai utján. Miután a miniszterelnök holnap visszatér az országba. Lévi még az Egyesült Államokban marad és az Egyesült Gyűjtőakció keretében tart előadásokat.

Egyébként számos Kneszet-képviselő tartózkodik New Yorkban. Így — többek között — Mo se Dájan, Jicchák Rábin, Náává Árad, Orá Námir, Meír Kohén és Ávrahám Mólámd. Beginnnel együtt van Amerikában dr. Burg is, míg Jicchák Sámír külügy-miniszter jelenleg Equadorban tartózkodik és a jövő héten tér vissza New Yorkba, hogy részt vegyen az UNO új ülészakánának megnyitását.

KI KITŐL FÜGG

BRÜSSZEL. — A Közös Piac-hoz tartozó országok pontos adataikkal támasztják alá ellenérvelésüket azzal az amerikai váddal szemben, hogy ezek az országok a Kelettel folytatott kereskedelem miatt függő helyzetbe kerülnek. Washington ennek tulajdonítja, hogy az európai országok vonakodnak engedélyezni amerikai rakétabázisok létesítését területükön. A Közös Piac országai most kimutatták, hogy a keleti tömbbel folytatott kereskedelmük csak 3,6 százalékát teszi ki teljes kereskedelmi forgalmuknak. A kimutatásból kiderül, hogy a legjelentősebb kereskedelmi ügyletet Nyugat-Németország bonyolítja le a keleti blokkal, de a kereskedelmi csereforgalom csak 6,3 százalékát teszi ki az ország import-export tevékenységének. Igaz, hogy ez a 6,5 százalék 24 milliárd dollárt jelent, s ebből 6,5 milliárdot a Kelet-Németországgal folytatott csekereskedelemmel fordítanak. A következő legfontosabb partner a keleti kereskedelemben Franciaország 9,9 milliárd dollárral, Olaszország 8 milliárd dollárral és Japán közel 6 milliárdal. Az Egyesült Államok összereskedelmi forgalmának csak 1,1 százalékát teszi ki a keleti országokkal való kereskedelem (5,3 milliárd dollár). A függőség fordított irányu: a keleti országok kereskedelmének közel egyharmada a Nyugattal bonyolódik le.

HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

A TEL-AVIVI HOH SEGELYEZETTIFINEK FIGYELMÉBE!
Az idei év hátsónál tünnepi szerződés dátuma: 1981 szeptember 17. csütörtök reggel: 9-11 óra között, a HOH Házban 61 szám alatti helyiségben. Arra kérjük partfogóitjainkat, hogy ünnepi jóvájárásukat a fenti időpontban vegyék át.
A tel-avivi HOH Szociális és Hölgybizottsága RECHOVOT

RECHOVOT

Szeretettel látjuk tagjainkat és barátainkat érdeklődő felgyűlést-délutánunkon. 1981. szeptember 15-én, kedden délután 3-5 órákig, helyiségünkben, dr. Jákó 36 alatti.
Vendéglátó: ROSSEL MORDECHAI és újságíró — Aktuális kérdésekről. A vezető: PETACH TIKVA

Kirándulónk figyelmébe! Látogasson el a paratlan szépségű CSEPKOBARLANG-ba és a JAD VSEMEBE (új emlékkiállítás) — LEICHTNER ELI vezetésével! Szukoth első felülnépe, október 14-én, szerdán reggel 7 órákig a Habimától, 7:30-ig a Ramat-gáni Rama-mozival szembeni benzinturista-buszban. 7:30-ig P. Tikvában az 51-es kútból. 7:30-ig P. Tikvában az 51-es kútból. Program: Délután: csepkobarlang, ebéd: pihenő a Szabadság-parkban. Délután: Nyugati Fal, Olajfák hegye, Oravosi pantheon. Jád VSEME (új emlékkiállítás)! Minden egy nap alatt, számozott turista-buszban: 140 sekelet! Csak egy autóbust indítunk! Előzetel: Petach Tikvában „Alija” könyvtár (Mohliver-u. 11. — Tel. 912-755.) Tel-Avivban Leichter Eli fogadja Ont az Aluf, magyar esernyőben. Allenby út 48. Tel. 659-221) vasárnap — kedd dé. 11-12-ig, hétfőn, szerdán d. u. 4:30-5:30 (kerjük írja fel a fogadó órákat!) Az árban utazás és helypó a barlangba! Aki előbb jön, előbb ül!

Sztrájkolnak a műszaki dolgozók — nincs tévé és rádióadás

Háromnapos „távolmaradást” határoztak el, tiltakozásul azért, mert nem folyósítják a megállapított pótlékokat

A rádió és a televízió adásai tegnap reggel óta megszűntek, miután a távközlésiügyi minisztérium műszaki részlegeinek dolgozói sztrájkba kezdtek. A dolgozók közölték, hogy tegnap reggeltől, három napon át, szervezeten távolmaradnak a munkától, tiltakozásul azért, mert az állami szolgáltatások felügyelősége nem hajlandó jóváhagyni a minisztériummal kötött egyezményt, miszerint munkatermelékenységük fokozásáért juttatást kapnak.

Jechezket Schaeffer, a minisztérium műszaki dolgozói üzemi bizottságának elnöke elmondotta, hogy Mordecháj Cipori távközlésiügyi miniszterrel, valamint a minisztérium vezetésével kötötték az egyezményt, de az állami szolgáltatások felügyelősége ellenzi azt. Még a múlt hét végén közölték a dolgozók, hogy szervezeten távolmaradnak a munkától, amennyiben a minisztérium nem teljesíti az azt a megállapodást, miszerint rendkívüli juttatást kapnak azért az erőfeszítésért, amelyet tavaly tettek telefonok felszerelésére anélkül, hogy a munkaerőt nö-

velték volna. Az erről folyó tárgyalás során a dolgozók elfogadták azt a kompromisszumot, hogy a jövőben fizetik ki nekik az összeget „termelékenységük fokozása” címen. Ehhez azonban nem járult hozzá az állami szolgáltatások felügyelősége. „Miután nem hajlandók betartani a megállapodást, nem marad más választásunk, mint végrehajtani elhatározásunkat a munkától való távolmaradásra” — mondta Schaeffer. A Hiszdrut támogatja a műszaki dolgozók követelését, habár ellenzi a sztrájkot. A távolmaradás következtében

a rádió és a televízió csak híreket sugároz, nem hajtanak végre telefonjavításokat, nem szerelnék fel új telefonokat és szünetel a telex-szolgáltatás is Izrael és a külvilág között. Mordecháj Cipori távközlésiügyi miniszter éles szavakkal ítélte el a műszaki dolgozók lépését. Megkell mondanom, hogy nem vagyunk hajlandók revolveres fenyegetéseknek behódolni, a dolgozók lépése felelőtlen, amely súlyosan érinti a gazdaságot és az ország életminőségét — mondotta.

Joszef Lapid, a Rádióhatóság vezérigazgatója a távközlésiügyi miniszterhez fordult és követelte, hogy bocsásson ki rögzítő parancsot és ilymódon akadályozza meg a tévé és a rádió műsorának leállítását. Cipori egyelőre még nem határozta el rögzítő parancs kiadását. A hadsereg rádiója természetesen folytatja adását.

Megdrágult a kenyér, a péksütemény és a cigaretta

A héten még további cikkek áremelkedése várható

A kormány — mint arról röviden beszámoltunk — elhatározta, a kenyér egyes fajtái, a péksütemény és a cigaretta árának emelését. Az új árak tegnap reggel léptek életbe. A kormány — mint arról röviden beszámoltunk — elhatározta, a kenyér egyes fajtái, a péksütemény és a cigaretta árának emelését. Az új árak tegnap reggel léptek életbe.

Közel 180 százalékkal emelik a védett lakások bérét

A kormány elhatározta, hogy a védett lakások házbéret 96,7 százalékkal emeli az év november 1-től és további 24,2 százalékkal 1982. január 1-től. A jelenlegi áremelkedés 80 százalékát képezi az index emelkedésének, az egy évvel ezelőtti legutóbbi házbéremelés óta. A további még 20 százalékos indexhez való rögzítést elhalasztották a jövő év elejére. A sikunügyi minisztérium javaslata az volt, hogy be kell érni az indexhez való 80 százalékos rögzítéshez, de a liberális miniszterek elleneztek ezt és követelték, hogy a házbéreket teljes egészében rögzítsék a drágasági indexhez. A minisztertanácsban, amikor szavazásra került sor ez ügyben, öt miniszter a teljes rögzítés mellett s öt másik a részleges rögzítés mellett szavazott; végülis a fenti kompromisszum mellett döntö-

tek, vagyis, hogy a fennmaradó 20 százalékos emelést januárra halasszák. Megjegyzendő, hogy a jövő év január 1-től esedékes 21,2 százalékos házbéremelésen felül még 58 százalékkal emelkedik a házbére a bérelt (kulcsépítés) lakásoknak, ugyanis tavaly az 58 százalékos áremelést 1982 január elejére halasztották, így tehát valójában 178,9 százalékkal több házbért kell fizetni ezekben a lakásokban.

A kormány elhatározta még azt is, hogy az Amidár, vagy más sikunvállalatok tulajdonában lévő lakások bérét november 1-től az index értékének 80 százalékaival emelik, habár az itt a kök nagy része szociális okokból egyáltalában nem fizet házbért és 10 százaléku engedményt kap a házbérből.

Choloni galvanizáció AUTOMATA-ÜZEM keres

megfelelő gyakorlattal
1. KÉMİKUST
2. LABORANST.
Jelentkezés írásban, korábbi gyakorlat megjelölésével és életrajzzal.
TEL-AVIV, POB. 568 „Mifal” jeligére

BÉT HÁBAD

„NEM TUDTA?... MERT NEM VOLT NÁLUNK!”
Az ország legnagyobb kötöttanyag központjában!
DIVATOS MODELLEK ÉRKEZTEK AZ ÁTMENETI SZEZONRA:
mintás, plüssz, sifon, bársony, stb.
SAJÁT KÉSZÍTMÉNYEK
A nyári modell maradékok kiürsítése, engedménnyel 60 %-ig!
Nyitva, megszakítás nélkül 8-19-ig. Árúsítás Ené-Brákbán is: „Gombo”, Rási 12, és Haifán: „Elizabet”, Herzl 21 a Bermával szemben.

RÖVID HIREK

● Ma Hágá-gyakorlat lesz Jeruzsálem körzetében. Az illetékes szervek arra kérik a közönséget, működjenek együtt a polgárorség, a rendőrség és a mentők embereivel, akik különböző gyakorlatokat mutatnak be.

● A goláni kibucok közös vállalkozásban citrusgyümölcs-csomagoló és borpincét építenek. Az illetékes szervek hathatós anyagi támogatással segítik a vállalkozást.

● Szombat este botrányosan végződött a Johann Strauss-est, amelyet a Tel-Avivi Kulturcsarnokban rendeztek, ugyanis a vállalkozó a meghirdetett műsorral ellentétben jórészt amatőröket léptetett fel. Eljárás indult a vállalkozó ellen, akit a rendőrség kihallgatott.

● Sálom Levin volt Kneszet-képviselő mozgalmat indított annak biztosítására, hogy a héber nyelvnek elsőbbségi joga legyen az angol nyelvvel szemben Izraelben. A Levin által alapított kezkezőbizottság megkezdte működését. Sajtófogadáson elpanaszolták, hogy hosszabb ideje tiltakoznak a „Dizengoff Center” elnevezés ellen — azt akarják, hogy „Lév Dizengoff” legyen a neve, de az illetékes városi szervek nem akarják teljesíteni követeléseiket.

● Öngyilkos lett egy gruz olé. Rafi Bár-Lávi, a gruz olék szervezőjének főtábornokhoz, a rendőrség főkapitányához, s azt kérte, nevezzen ki vizsgálóbizottságot az öngyilkosság hátterének megnyugtató módon való kiderítésére.

● Az UNESCO — az UNO kulturális világszervezete — elhatározta, hogy Jeruzsálem óvárosának műemlékeit a nemzetközileg nyilvántartott és védett műemlékek listájára felveszi.

● A Tel-Avivi törvényeseken megkezdődött Dániel Gránót bűnperének tárgyalása. A vádhatóság többszörös csalással, pornográf filmek készítésével és terjesztésével és más büncselekmények elkövetésével vádolja.

● Aggasztó adatot közölt a rendőrség illetékes osztálya. 1980 folyamán a rendőrség járműveinek nevesebb, mint 2176 balesetet okoztak.

● A Jeruzsálemi színházban tegnap este börtönbüntetésüket töltő elítéltek drámai köre lépett fel. Egy eredeti, börtönbéli írott darabot mutattak be a közönségnek. A darabnak „Először történt” a címe.

● Max Rubin, egy idős, Amerikában élő zsidó férfi a fővárosba érkezett, mert Jeruzsálemben akarta megünnepelni 100. születésnapját. Az idős ember elhatározta, hogy ezt a napot jeruzsálemi fiatalok között tölti. Egy fő-

városi ifjúsági intézmény látta vendégül a 100 éves floridai turistát.

● A rendőrség újabb rajtaütéssel valóságos csapást mért a narkotikum-kereskedelemben. Tegnap 15 kereskedőt tartóztatott le.

● Az egyiptomi földművelésügyi miniszter csütörtökön érkezett az országba, hogy megtekintse az izraeli mezőgazdasági gépesítési kiállítást, amelynek megnyitására tegnap hírt adtunk. Costa Rica földművelésügyi minisztere szintén Izraelbe érkezett a kiállításra, amely egyébként tegnap délután megnyitott.

● Folyik a fegyelmi eljárás Árje Náor, a minisztertanács titkára ellen. Az állami alkalmazottak fegyelmi bírósága két hét múlva tárgyalja az ügyet. Mind ismeretes, azzal vádolják Náort, hogy magas beosztásával visszaélve, jogtalan előnyhöz próbált jutni.

● A Kol Jiszroel igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a jövőben német nyelven is sugároznak majd híreket. A végső döntés attól függ, hogy a külügy minisztérium és a Szochnut illetékes osztályának vezetői jóvá hagyják-e a tervet.

APRÓHIRDETÉSEK

- AMOSZ „HINDENT VESZ!” Lakás fel-felszerelést, hűtőgépet — antik tárgyakat — ezüsttárgyakat 03-837613-03-
- HAMAVERIK nagytakarítás, polish és fegyvertárs lakásokban, engedély 1250. telefonnal 313599 310830
- „MAGI-CLEAN” otthonában tisztítógépeket és kárpitozott bútorokat. 052-70645.
- MAGDA fogászati laboratórium vállal sürgős protézis-lavításokat; fel-óra alatt. Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény Tel-Aviv, Balfour 27.
- HERZL vesz bútorokat, friziderek, televíziókat, szőnyeget, felszámolókat, házhoz jövök. 832350.
- VESZKUN használt bútorokat, frizidereket, felszámolókat, regisztereket. — 04-662966, 04-532861, 04-85809, Haifa.
- CHAJIM vesz friziderek, antik bútorokat, szőnyeget, televíziókat, felszámolókat, stb. 834857.
- FREDI vesz bútorokat, friziderek, televízió, szőnyeget, hűtőgépet és antik tárgyakat. 835866 este 856362.
- „SUPERCHOM” Jaffa Jehuda Mészkuza 8, tel. 868180, 823814, 831864. Nap-bölyer-évsz. zománcból és a hágyútyok porcellánból. 10 éves jótállás az izraeli Szabványhivatal felügyelete alatt. Kedvező fizetési feltételek.
- ERMEKET és papírvezeték a koncentrációs táborokból veszek eladók. — Aharoni, 621723, a munkában.
- LEGMODERNEBB könnyű parafák reklám áron 340 sekel. Hapítottok és fomatok. Látogasson el! Szalon Jozel, Allenby 83, Tel-Aviv, 290682
- RAMAT-GANI agyagokháza felvesz szűlöket otthoni légkörbe, orvosi felügyelettel. Kedvező feltételek. 724443, 733251
- NOI RUHA üzem keres háziszőnyeget kizárólag Tel-Aviv körzetében! Bűn-eroverlok szükséges. 03-657875, 03-653332
- KIADÓ 2 luxus Tel-Aviv körpontiában, sokemeletes ház, parkolóhely, telefon. Előrel: 03-289611
- ELADÓ alkalimlag 2 és fél oszlopokon parkolóhellyel, Ramat-Gan körpontiában. 3-6-ig 739491
- RAT-JANIBAN csodás 2. emeleti terasz II. em. sok nap, tiszta levegő, nap-hóler, központi antenna és pluszok 42.000 dollár. 866870
- NIROSZTA edények munkástanácsoknak közvetlenül a gyárból: Mose Hechi Ltd., Eljat u. 36, T. A., 827627. Export felesleg az eladási raktárból, Jehuda Hálév u. 3, T. A., tel.: 659310, vasárnaptól csütörtökig, 7:30-12:30 között.

Eladó ODHNER KÖNYVELŐ GÉP
JÓ ÁLLAPOTBAN
Erdeklődés „UNIVERS” Iroda
Telefon: 03-622976,
SEMES UR

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

A «MEGÉRTÉS» IZRAÉL ÉS AMERIKA KÖZÖTT

Mose Zák a Mááriban az Izrael és az Egyesült Államok között létrejött „megértés” alkalmasból — a stratégiai tárgyalásokat illetően — áttekinti a két ország ilyen jellegű kapcsolatát. Bevezetőjében rámutat arra, hogy három háború végződött Izrael számára szovjet fenyegetéssel. 1956 novemberében Bulgarián marsall, akkori szovjet miniszterelnök fenyegető levelet küldött Izraelnek, melyben azt hangoztatta, hogy „Izrael léte forog veszélyben, ha Izrael nem vonul vissza Szinájból”.

1967 június 10-én, amikor a Cáhál a Golánon nyomult előre, a Szovjetunió — Amerika közvetítésével — fenyegető figyelmeztetést küldött Izraelnek, hogy szüntesse be az előnyomulást Damaszkusz irányába.

1973 október 24-én, amikor a Szovjetunió meg akarta akadályozni a harmadik egyiptomi hadsereg bekerítését, arra célt az Egyesült Államoknak, hogy katonai erővel fog kikényszeríteni tüzszünetet, ha az Egyesült Államok nem tanúsít együttműködést ebben az irányban. Az Egyesült Államok erre készülsébe helyezte stratégiai parancsnokságát, a tüzszünet létrejött, a szovjet fenyegetés keserű íze azonban megmaradt.

Ez a három tény készítette Izráelt arra, hogy stratégiai támaszt keressen a szovjet katonai fenyegetés ellen és ezért törekedett olyan kötelezettségvállalás előléására az Egyesült Államok részéről, amely elriasztja a szovjet katonai fenyegetést.

„Három megértési nyilatkozat” — írt alá Izrael és az USA között, az egyik a Nixon-rezsim idején, 1974 januárjában a csapatsztávkészítési egyezmény aláírása idején, a második a Ford-kormányzat alatt, 1975 szeptemberében, a szináj megállapodás alkalmából, a harmadik pedig a Carter-kormányzat alatt, 1979 márciusában, az izraeli-egyiptomi békeszerződés aláírásakor.

Az amerikai kormányzatok kötelezték magukat arra, hogy kárpótolják Izraélt különböző stratégiai fontosságú értékek elvesztéséért, kőolaj-ellátás, fegyverkezés és politikai támogatás formájában: lemondunk Abu Rodeszról — az amerikaiak kötelezték magukat, hogy gondoskodnak kőolaj-szükségletünk ellátásáról, lemondunk saját riasztó-állomásunkról Szinájban — az amerikaiak gondoskodtak riasztóállomás felállításáról.

Lemondunk területekről és ennek ellenében az amerikaiak kötelezték magukat, hogy elhárítanak olyan határozatokat a Biztonsági Tanácsban, melyek veszélyeztetik létérdekeinket.

Amikor azonban Izrael védelmi megállapodást kért az Egyesült Államoktól, erre nem az arabokkal szemben volt szüksége, hanem szovjet katonai beavatkozás elhárítására. Izrael határai védelmére csak olyan feltételeket kért, amelyek lehetővé teszik Izraél — és csak Izrael — számára határai védelmét, szomszédai támadásával szemben és semmi szükség arra, hogy Izrael alternatívát keressen saját védelmi lehetőségeire szomszédjaival szemben.

Vannak ugyanis olyan területek, amelyekről Izrael nem mondhat le, még amerikai védelmi szövetség fejében sem. Az új „megértési nyilatkozat”, melynek elérésére Izrael jelenleg tö-

rekszik, nem ingathatja meg azt a tény, hogy Izrael szempontjából fontos védelmi övezetek nem cserélhetők fel a védelmi szövetséggel.

Az új megértési nyilatkozat azért fontos, hogy újból megerősítse az amerikai kötelezettségvállalásokat, mint például az, hogy az Egyesült Államok nem tárgyal a PFSzszel és nem ismeri el a terroriszervezetet, továbbá, hogy megakadályozza Izrael létérdekeinek megsértését a Biztonsági Tanácsban.

Az ötvenes években Izrael félt magára maradni Egyiptommal szemben, és voltak, akik nemzetközi garanciákat kerestek Izrael számára. Ez a nemzetközi katonai szövetségek időszerűsége volt Izrael is szeretett volna bekapcsolódni valamilyen nyugati katonai szövetségbe. A nyugati hatalmak, amelyek már akkor is az arab országoknak „udvaroltak”, azt mondták, hogy csak akkor garantálhatják határait, ha Izrael megállapodást köt határaitól az arabokkal, azzal gyakorlatilag lemond területéről egy részéről. Amikor Izrael nem tudott amerikai garanciát elérni, Franciaországgal és Angliával szövetkezve hajtotta végre a szináj hadjáratot, igaz ugyan, hogy ez a szövetség nem volt hosszútávú. Amerikai-szovjet nyomásra kénytelenek voltunk visszavonulni, azonban ez az izraeli erő-demonstráció tette lehetővé a mélyebb megértést az Egyesült Államokkal. Az USA már nem prezzionálta Izraélt területi engedményre, hanem együttműködés jött létre a két ország között.

Nem garancia és nem katonai szövetség, hanem izraeli-amerikai együttműködés — a szináj hadjárat romjain.

1967-ig, azaz a hatnapos háborúig sok olyan amerikai akadt, aki ellenezte katonai megállapodás megkötését Izraéllal, mindaddig, amíg Izrael nem járul hozzá területek csökkentéséhez az arabok javára. 1967 után azonban az amerikaiak voltak azok, akik hajlandóak mutatkoztak garanciát vállalni a „zöld vonalért”, ha Izrael hajlandó vissza-

vonulni a régi határozathoz. Azaz, hajlandók elismerni azokat a határokat, melyeknek előzőleg a megcsonkítását követelték. Az izraeli cselekvés vezetett tehát oda, hogy létrejött az izraeli-amerikai együttműködés, a politikai együttműködés egyre szorosabbá vált, írott szövetség és garancia nélkül. Ez arra a megállapításra készítette az izraeli vezető köröket, hogy a hivatalos garanciánál vagy egyezménynél hasznosabb a nem deklarált együttműködés. Izrael katonai szövetség nélkül kapott fegyvert az Egyesült Államoktól a jom-kipur-i háború idején, míg Pakisztán például, amelyet katonai szövetség köt az Egyesült Államokhoz, semmit sem kapott, amikor háborúban állt Indiával. De Amerika nem csak fegyvert szállított Izraelnek a jom-kipur-i háború idején, hanem hatékonyan állt ki a Szovjetunióval szemben is, anélkül, hogy írott katonai szövetség lett volna közté és Izrael között.

A Washingtonban legutóbbi elírt megállapodás Reagan elnök és Begin izraeli miniszterelnök között, nyilvánvalóan meglepetést okozott sokaknak, akik kudarcra számítottak.

Begin ismét meglepte az előjelzéseket és közvéleménykutatókat, azonban a sikerérzet nem mentheti fel a miniszterelnököt attól, hogy felülvizsgálja, mit jelenthet a bekapcsolódás az amerikai stratégiai hálózatba. Számításba kell venni a következő pontokat:

- Milyen társadalmi következményekkel járhat amerikai katonai gyakori látogatása Izraelben.
  - Milyen cselekvési szabadsága lesz Izraelnek, biztonsági téren. Nem csak az AWACS-ügyre kell gondolni, hanem más olyan tárgyakra is, amelyekkel kapcsolatban mostanáig nem kellett tárgyalni a szövetségessel.
  - Milyen politikai következményekkel járhat ez más államokkal való kapcsolataink terén.
- Helyes, ha a lelkesedés pillanatában arra is gondolunk, hogy mindez milyen irányba vezet.

A HISZTADRUT ÉS A LIKUD

Ráfáel Básán a Jediot Achronotban interjú készített Jiszráel Készárral, a Hisztadrut főtitkár-helyettesével a Likud helyzetéről a Hisztadrutban belül.

Készár rámutatott arra, hogy a Likud tagjait nem tekintik „idegen testnek” a Hisztadrutban belül, azonban „ha egy facsemetét más talajba helyeznek, elő kell készíteni a talajt és az az érzésem, elérkezett az ideje annak, hogy a Likud-frakció megfelelő módon eresszen gyökeret a Hisztadrutban. A magam részéről támogatom ezt és remélem, hogy megváltoztatja módszereit és utját.

— Begin miniszterelnök a Hisztadrut kongresszusához intézett táviratában azt panaszolta, hogy a Likud nincs képviselve a központi bizottságban, az államelnök megnyitó beszédében felajánlotta, hogy ha a miniszterelnök és a Hisztadrut-főtitkár akarja, a maga részéről hajlandó közvetlen tárgyalásra összehozni őket az államelnöki rezidencián. „És akkor talán a Likud bekerül a központi bizottságba, a Máárách pedig a kormányba.” Mi a válasz erre?

— Nem ez képezi a vita tárgyát köztünk és a kormány között. Mi a Hisztadrutot képviseljük, nem pedig a Kneszet-frakciót. Tudom azonban, hogy a Hisztadrut főtitkárnak van megjelölési jogja a koalíciós megállapodás egyes cikkelyeivel kapcsolatban, amelyek a Hisztadrutot érintik.

— Milyen cikkelyekre gondol?

— A koalíciós egyezményben van néhány olyan pont, amelyek egyértelmű tisztázásra szorulnak. Így például az egyik cikkely kimondja, hogy „a kormány biztosítja a foglalkoztatást”. Nem hangsúlyozza ki azonban, hogy teljes foglalkoztatásra gondol. Tudni akarjuk, hogy a cél teljes foglalkoztatás-e. Ebben az esetben természetesen, hogy egyet értünk ezzel a cikkellyel, melynek megvalósítását követeljük. A foglalkoztatás problémája ugyanis nagyonis aktualissá vált ezekben a napokban, miután többszáz

ipari munkást elbocsátottak, főleg fejlesztési városokban, mint Kirját Smona, Bét Seán és Ofakim. Anélkül, hogy tudnánk, van-e lehetőség újbóli foglalkoztatásunkra. Sajnálattal, a fejlesztési városokban nem létesültek megfelelő üzemek elhelyezésükre. Ha a kormányprogramból szándékosan maradt ki a „teljes foglalkoztatás” meghatározás, akkor követeljük a kormánytól, hogy biztosítson teljes foglalkoztatást minden munkáigénylő számára.

— Annak ellenére, hogy ön az előbb kijelentette, hogy a Máárách nem tekint idegen testnek a Likudot a Hisztadrutban — a Máárách tagjai közül sokan gondolkodnak úgy, hogy a Likud nem kívánatos a Hisztadrutban és szívesen megszabadulnának tőle.

— Minden kezemenkájából élő dolgozó a mi szempontunkból kívánatos a Hisztadrutban, összes jogaival és kötelezettségeivel. Gyakorlatilag nincs vitánk még azzal a nagyszámú bércsalommal sem, aki a Likudra szavazott. Vitánk van viszont azzal az ideológiával, amelyet a Likud-

frakció képvisel a Hisztadrutban. Nem titok, hogy a Likud Hisztadrut-frakciója nagyrésztben valóban a dolgozók képviselőiből áll, akiket szívesen látunk magunk között. Másrészt viszont a Likudban van egy olyan csoport is, amely nem Hisztadrut-tag és a munkássággal ellentétes érdekeket képvisel.

— Kire gondol?

— A tőkésekre, vállalkozókra és hasonlókra, arra a szektorra, amellyel vitánk van a munkaszerződés megkötése során. Igaz ugyan, hogy vannak a Mun kaparthban olyanok, akik úgy vélik, hogy a Likudnak nincs helye a Hisztadrutban, legjobb tudomásom szerint azonban tagjaik többsége úgy véli, hogy a Likuddal való küzdelemnek nem szervezeti, hanem ideológiai sikon kell lefolyni. Nincs kétségem aziránt, hogy azoknak a bércsalommal szemben, akik a Kneszet-választáson a Likudra szavaztak, egyetértenek a Hisztadruttal, főleg szakszervezeti sikon, annak ellenére, hogy e téren is mutatkoznak hibák, melyeket azonban rövid időn belül igyekszünk kiküszöbölni.

SZÁDÁT ÉS AZ ELLENZÉK

Simon Sámir professzor, az ismert orientalista a közeli napokban — nyolcadik alkalommal — ismét Egyiptomba látogat. Sámir, aki legutóbbi látogatása alkalmával háromórás beszédet folytatott Szádát elnökkel és nagy cikket közölt az „Október” című egyiptomi hetilapban, az egyiptomi helyzet kiváló ismerője és mint ilyen nyilatkozott a Mááribnak legutóbbi interjújának során.

Sámir professzor szerint az egyiptomi fejleményekről szóló külföldi jelentések nagyrésztben eltulozzák a valódi situációt.

„Az igazság az, hogy a Szádát és az ellenzék közötti küzdelem nem egyenlő erők harca a hatalomért. Hogy megértsük a helyzetet, ismernünk kell, hogy mennyire lehet szó kormány és ellen-

zék közötti harcokról. A legsúlyosabb természetesen, ha fegyveres összecsapásra kerülhet sor, mint ahogyan például Iránban történt. Egyiptomban semmi lehetőség ilyen küzdelemre.

Alacsonyabb fokú küzdelem az ellenzék és a kormány között, amikor még nem kerül sor nyílt harcra az ellenzék és az uralmon lévő rezsim között, azonban az ellenzéknek sikerült megzavarni a kormány tevékenységét (ahogyan például a Szolidaritás teszi Lengyelországban). Egyiptomban ennek sincs nyoma. Az egyiptomi ellenzék nincs megszervezve harcra. Szádát a rezsim elleni kritikával száll szembe. Kizárólag elhárító lépéseket tett és nem került sor valódi küzdelemre a rezsim fennmaradásáért. A sziriai, iráni és más hasonló fejlemények, a terrorcselekmények meggyőzték Szádátot arról, hogy az ilyen kinövészek addig kell lemeteszni, amíg kicsinyek, nem szabad engedni, hogy tovább fejlődjenek. Elhatározta, nem várja meg, amíg az ellenzék olyan erős lesz, hogy valóban képes legyen harcot indítani uralma ellen.

Annak ellenére azonban, hogy nem fenyegeti gyakorlati veszély a Szádát-rezsimet szervezett ellenzék részéről, mégis fokozódott a Szádátúra és más egyiptomi vezetőkre leselkedő veszély — a kis terrorcsoportok részéről. Szádát legutóbbi lépései ugyanis kiélezték az ellentétet az uralkodó rezsim és a szélsőséges muzulmán csoportok — mint a Muzulmán Testvérek — között. Az utóbbiak azzal vádolják Szádátot, hogy uralma „eretnek-uralom”, amely „az Egyesült Államok és a cionisták befolyása alatt áll”. A legutóbbi intézkedések növelik ezeknek a szélsőséges csoportnak motivációját, hogy harcoljanak a rezsim ellen. Kétségtelen, hogy ezek a rendelkezések növelték a politikai feszültséget és ezzel együtt növekedik a vezető személyek elleni merényletek veszélye.

SZAUDIA — AZ AMERIKAI KÜLPOLITIKA KÖZPONTJÁBAN

Jicchák Rábin a Jediot Achronotban arról ír, hogy milyen fontos szerepet tölt be Szaudia az Egyesült Államok közelkeleti politikájában. Rámutat arra, hogy míg Nixon és Ford arra törekedett, hogy Egyiptomot, amely a Szovjetunióval folytatott együttműködést, közel hozza az Egyesült Államokhoz, a Carter-rezsim pedig mindenekelőtt a palesztin-probléma megoldását szorgalmazta, a Reagan-kormányzat arra koncentrálja erejét, hogy megerősítse Szaudiát és katonai-politikai támaszponttá tegye a szovjet terjeszkedés megfékezésére.

A libanoni fejlemények meggyőzték az Egyesült Államokat arról, hogy a libanoni helyzet olyan kirobbanás veszélyét rejti magában, amely megzavarhatja a viszonylagos közelkeleti nyugalmat, ugyanakkor pedig a szauidai fejleményeket is, ami semmiképp sem kedvezne Amerika érdekeinek. Így tehát az Egyesült Államoknak oda kell hatni, hogy a Szaudiával kapcsolatos tevékenységen kívül semlegesítse

a Libanon nevé robbanó-töltetét is.

A jelek arra utalnak, hogy Washington nem fűz sok reményt az autonómia tárgyalásokhoz, melyek ebben a hónapban ujulnak fel Izrael és Egyiptom között. Az amerikaiak legjobb esetben is csak passzív partnereknek tekintik magukat ebben az ügyben.

Igy tehát Reagan elnök fő célja semlegesíteni Izraél tevékenységét az AWACS ügylet ellen, anélkül is inkább, mert a Reagan rezsim ezt egyik fő erőpróbiájának tekinti. Ezzel egyidejűleg és Szaudia fontosságának figyelembe vételével igyekszik az Egyesült Államok megoldást találni Libanon problémájára. Ha ez sikerül, úgy Amerika feltételezhetően katonai segítséget, illetve szauidai pénz-támogatással igyekszik megerősíteni Szárkisz libanoni elnök uralmát. Ezzel egyidejűleg, vagy a következő fázisban az Egyesült Államok igyekezni fog kiszélesíteni az UNIFIL ellenőrzése alatt álló dél-libanoni zónát. Ezzel talán elősegíti Libanon talpraállását

független és nyugat-barát államként és talán sikerül elhárítani Izraél és Sziria, illetve Izraél és a terroristák közötti összecsapás veszélyét.

Az Egyesült Államok további katonai támogatást és pénzsegélyt ígér Izraelnek azért, hogy hozzájáruljon Amerika lépéséhez Szaudia irányába, mindenekelőtt az AWACS-ügylettel kapcsolatban. Lehetséges, hogy az Egyesült Államok csökkenteni a nyomást a palesztin ügyben is.

Ugy tűnik, hogy Szádát egyiptomi elnök nem nagyon elégedett az új amerikai politikával, azonban beletörődik, legalábbis a jövő év áprilisáig, amikor Szináj visszakerül hozzá. Számos jel utal arra, hogy Egyiptom fontossága csökken az amerikai stratégia szempontjából. A Reagan-kormányzat felfogása az, hogy mindenáron Szaudiát kell megerősíteni, mert ez a nyugati világ olajkutja, az egyetlen Nyugat-barát állam a Perzsa öbölben, és mint ilyen, csaknem természetes módon képezi szovjet terjeszkedés célpontját. Ezen túl-

menően pedig Szaudia hajlandóságot mutatott az Egyesült Államokkal való együttműködésre, különböző formában, így például közvetítőként szerepelt Sziríával a rakéta-válság ügyében és része volt a dél-libanoni tüzszünet létrehozásában is.

Igy tehát tanui vagyunk annak, hogy fordulat állt be az amerikai politikában, amikor Szaudia képezi ennek a politikának központját, legalábbis a közeljövőben.

POSTAI ELŐFIZETŐINK
FIGYELJÉTE!
1981 szeptember 1-től
1 havi előfizetés
az ÚJ KELETRÉ
112.50 sekel
értéktáblettadóval
Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején.
A kiadóhivatal

A KÉT REBECEN

Kinek a pap, kinek a papné — így a kissé frivol magyar közmondás. Persze ez nem vonatkozik rabbikra, mégkevésbé rebecékre, azaz rabbik feleségeire. És ha a zsidó nő fénye, éke a ház és a család, melynek keretét általában nem lépi túl, akkor számszor inkább igaz ez a rabbik hitveseinél, akikre sohasem ragyog a közérdeklődés rivaldafénye.

Izrael úgylátszik ebben is kivétel, mert a kíváncsi sajtó mégiscsak tudni akarja és tudatni olvasóival, hogy miként élnek a híres, de legalábbis érdekes rabbik feleségei. Az elmúlt hetekben két neves rabbi eddig ismeretlen feleségéről tájékoztattak a hírközlő szervek s ezek: Goren országos főrabbi felesége, Cifjád és Löwinger rabbi felesége: Mirjam.

Cifjád Goren, az ismert jeruzsálemi „mácir”-nak, rabbi Dávid Kohennak, kit szerzetesnek ismertek Jeruzsálemben, a lánya. Az apa sohasem látta lehatárait, nem evett szőlőt, nem ivott bort és nem hordott bőrből készült cipőt — vallási meggyőződésből. Fia, Säär Jászov Kohen, ma Haifa főrabbi, szintén nem nyíratkozott 16 éves koráig, és lánya, rábbánit Goren ugyancsak sohasem látta lehatárait. Hosszú copfokat tekert feje körül és azon vagy kalapot, vagy vékony parókát hord. Ő is vegetáriánus, soha életében nem ízelt még húst és 12 éves koráig vászson, vagy gumicipőt hordott.

Mikor 35 évvel ezelőtt Goren rabbi megismerkedett leendő hitvesével a Jeruzsálemi Egyetemen, bámulva hallotta, hogy vannak zsidók, akik nem esznek húst. De miután többször ellenőrizte a válogatottakat, ő maga is rátért a vegetáriánus diétára. Csak a vendégek és a gyerekek esznek hússal a rabbi házában.

Cifjád Goren fiatal korától kezdve foglalkozik közélettel, szociális munkával, nők szervezésével. Nemrég megválasztották az Emuná világ-elnökének. Ez a szervezet 70 ezer izraeli és 50 ezer külföldi vallásos zsidó asszonyt foglal magában, akik főfeladatuknak tartják, hogy az izraeli nevelőintézeteket támogassák. Az Emuná-val kapcsolatosan is meg kell említeni egy érdekességet: az Amerikai Mizrahista Asszonyok nevű vallásos mozgalom külön szerveződik és párhuzamosan dolgozik az Emunával. A rabbanit főfeladatának tartja a két mozgalom egyesítését. Az Emuná 94 napközti és 46 óthont tart fenn ovodakor előtti kisgyerekek részére. A rabbanit decensen, de igen elegánsan öltözködik annál is inkább mert sokat utazik külföldre, az Emuna szervező útjaira, hol is Izráelt kell reprezentálnia. Mint fiatalasszony természetesen gyermekei nevelésének szentelte idejét, mert borzadva látta a kisgyerekeket, akiknek nyakába

kulcsot akasztott dolgozó édesanyjuk és azok a maguk urai voltak reggeltől estig. Nem akartam, hogy az enyéim is kulcsygyerekek legyenek, mondja.

Három gyermeke van, a legidősebb lánya Techijá ügyvédnő, egy közgazdász felesége és két kisgyermek anyja. Fiatalabbik lánya, Drorit pszichológusnő, egy szívspecialista felesége. A 21 éves Avrahám pedig tiszt az izraeli hadseregben.

A főrabbinénak mindenről megvan a saját véleménye, lelkes híve a Teljes Erec Jiszráel mozgalomnak, fiatal korában a Lechi földalatti mozgalom szimpatizánsa volt és nagy szolgálatokat tett a szervezetnek. Meggyőződése, hogy minden lehetséges, hogy minden lánynak le kell szolgálnia, ha nem is mint katonát, de a nemzeti szolgálat két évét. Idősebb lánya tisztis rangot viselt a Cáhálban, fiatalabb, a vallásosabb, nemzeti szolgálatot végzett. A főrabbinak nincs ideje és talán lehetősége sem előadásokra és koncertekre járni, de a rabbiné gyakran vesz részt ilyen kulturális rendezvényeken barátnőivel, mivel ő maga is jól zongorázik.

Milyen dolog nagy és híres ember feleségének lenni? — Nem fenéktig tejjel az ember élete — volt a válasz. Az országos főrabbi minden lépését figyelni a közhatalom és ez nem mindig kellemes. Gorenék becsülik a kritikát, de fáj nekik a rosszsindulat. Így a rabbanit sokat szenvedett a sajtóközleményektől, mikor sziv-

bajos férjét Amerikában kezelték és operálták. De ez úgylátszik hozzátartozik a szakmához, nyugtatta meg a mosolygós, közvetlen rebecen az öt kérdező újságírónt.

Kevés olyan kigunyolt és mondhatni gyűlölt figurája volt a zsidó közéletnek tíz-tizenkét évvel ezelőtt, még a megboldogult Níkuj Ros programok idején, mint a hebroni Löwinger rabbi. És kevés olyan bájis asszony van Izráelben, mint a rabbi felesége, ki 11 gyermeket szült neki, mi alatt szép és fiatal maradt. Mirjam. Vallásos körökben még nagyobb csodálkozást kelt egyénisége, mint Goren Cifjád. Elvégre külföldön is hallottunk arról, hogy rabbinék zongoráznak és koncertekre járnak. De hogy egy zsidó asszony, még ha Erec Jiszráelről is van szó, olyan kalandokat kackáztasson meg és tudatosan — igaz, kényszerűségből — olyan „cigány életmódot” vállaljon magára, mint Mirjam, azt nehezen veszi be egy hagyományokhoz ragaszkodó zsidó.

A fiatal Löwinger-házaspár először Jeruzsálemben lakott, ott született Efrájim fiúk, ma szép szál katonája a Cáhálban. Utána az alsógalléri Lávi kibucba költöztek, ahol két lányuk született Jirát és Kineret. A kibucól Nechálím faluba kerültek Petach Tikva mellé, ahol egy pár évig megnyugodtak, Löwinger rabbi az ottani jesivát vezette, míg Mirjam egy szép kertés házban nevelte há-

rom gyermekét. Aztán kitört a Hatnapos háború, melynek eredménye egész Erec Jiszráel feltámadása volt. A házaspár mindig arról álmodott, s elhatározta, hogy beáll az új-országrészek építési középületébe. Mirjam Gus Ecionban akart letelepedni, de a rabbi sokkal többre vágyott: újabb akarta élesíteni Chevront, melynek zsidóságát 1929-ig kiirtotta az akkori arab pogrom. Városról városra, faluról-falura, jesiváról jesivára járt az égő tekintetű, sokszor kellemetlenül rendíthetetlen, makacs férfi, hogy megszervezze azt a gárint, azt a magot, amely köré fog épülni a ma már négyezer lakost számláló új-Chevron, vagy Kirját Árbá.

A hatóságok elleneztek, hogy zsidók telepedjenek le a nagy szín-arab városba, de a rabbi és főleg Mirjam makacsságán megért minden ellenállás. Három évig éltek, már mint az első harminc család a kormányzósági épületben közös konyhával, közös kis ebédlővel. Minden családnak egy nagy tereben téglafallal elválasztott parányi alkó volt a lakhelye. Ott született Menáse, a negyedik fiú, aki 13 évvel később a Hadassza-házban lesz bár-mivá. Az élet nem volt könnyű, akik ma azt hangoztatják, hogy az új telepések merő üzleti számításból mennek a területre, azok próbáljanak három évet eltölteni mint Mirjam, állandóan együtt, egy fedél alatt 30 családdal, közös konyhában, közös étkezőasztalnál, vizet hozni a messzi kútból, mert gyakori a villany- és a vízszünet, gyertya mellett ülni és csak álmodni arról, hogy van televízió. Közben a hatóságok parancsából nem szabad a városban járni, nem szabad munkát vállalni, nem szabad nagyszámú vendéget fogadni. Csak egyet felejtett el asszonyok a kis gyerekek, fél-megtöltani a kormány: a gyer-

mekládást. Három év alatt húsz gyermek született a kormányzósági épületben, Mirjammal két-tő, Chibát és Máláchi. Mikor Mirjam hazajött a kórházból Máláchival, négy kisgyereke paratífuszban szenvedett, férje súlyos anginával fektült és hogy betetőzze a bajt, három napig nem volt víz sem.

De Mirjámot nem lehet megtörni. Ő a lelke a „telep”-nek, bátorít, szervez, vendégeket hív, hogy megnyerje őket chevroni településre. Csodás organizátor, mialatt főznek, mosnak vagy vasolnak az asszonyok, a férfiak délután és esténként felváltva tartanak nekik előadást, mint a mesemondó a fonóasszonyoknak falun. Mirjam a legfoglaltabb, ő az egyedüli ápolónő, orvos nincs s neki éjjel-nappal asszonytársai rendelkezésére kell állnia.

Vége 1971 végén beköltöztek a Kirját Árbá-i lakásokba. Szobáik vannak; ajtókkal, mindenkinél konyhája, fürdőszobája, végre egyedül. A hatgyermekes Löwinger-család lélegzethelyét. Kirját Árbában születik Slo-mo, majd őt követi a nyolcadik, Áchijá. Mirjam 37 éves. Három év alatt Mirjam 40 éves, még két gyerekkel gyarapítja a családot.

És akkor Mirjam elhatározza, hogy otthagyják a kényelmes Kirját Árbát és beköltöznek a Begin kormány szigorú tilalma ellenére Chevronda, az arab városba, azokba a félig lerombolt zsidó házakba, amelyeket az arabok „örökölték”, de nem költöztek be. A házakat zsidó katonaság őrzi a „honfoglalók” elől azzal a parancsal, hogyha a családok mégis beszivárognának, ki kell őket tenni, hogy ne idegesítsék az arab szomszédságot.

1979 tavaszán egy épszaka 12 asszony több mint 40 gyermekkel a sötétben a házak hátsó falához osonnak egy nagy létrával és mialatt a katonák a főbejáratnál beszélgetnek, ők elfoglalják a tágas Hádassza házat. Elfoglalják, leülnek a padlóra, illetve az ott felhalmozódott szemétdombra és viharos éneklésbe kezdenek. Az ámuló-bámuló katonák utasítást kérnek, mely így szól: hagyni kell őket, egy-két napon belül ügyvis elmennek, az egész csak látványos tüntetés.

Talán az is lenne, ha nem Mirjam szervezi meg a települést. Több mint egy évig élnek itt az asszonyok a kis gyerekek, fél-megtöltani a kormány: a gyer-

egyenként felváltva látogatják meg családjaikat. De péntek esténként a férfiak és a nagyobb fiúk Kirját Árbá-i erősítéssel megjelennek a Hádassza-ház előtt és szerenádokat adnak házzsid-énekessel asszonyaiknak és kisgyermeküknek. Így megy ez, míg a kormány akaratát megtörni a rebecen által vezetett csoport ellenállásán.

Egy évvel ezelőtt szülte Mirjam 43 éves korában 11-ik gyermekét, a szándák az aggastyán Ábrahám Franko volt, egyike a néhánynaknak, akik életbenmaradtak a chevroni mészárlás után. A Hadassza-ház egyik tulajdonosa. A kör bezárult. A legfiatalabb chevroni gyerekeknek, a legöregebb chevroni lett a keresztapja, a városban, hol ösatyáink és ösananyáink nyugosznak.

Mirjamot és Löwinger rabbit mindenki ismeri a városban. Félélem nélkül járnak az óvárosi kászbá tekervényes utcáin arabul beszélgetve és tréfálkozva az iparosokkal és kereskedőkkel, Mirjam arab piacon vásárol, alkuszik arabul a kereskedőkkel, autóbuszaiikon utazik és mindennapi életével valóítja meg az együttélést.

Gondolja, hogy az arabok szeretik őket — kérdezte az újságíró. Mikor szerették a zsidókat? — jött a talpraesett válasz. Ne szeressenek, de tanulják meg, hogyha itt akarnak élni az országunkban, akkor együtt kell élniök velünk, békében.

TEL-AVIWI MOZIK

- ALLENBY: Gyorsan, gyorsan
- BEN-JEHUDA: Csalafintáság
- AMERIKAI MÓDRA
- CAFON: Lili Marleen
- CINEMA 1: A tizparancsolat
- CINEMA 2: A kék laguna
- HEBEL: (Zárva)
- HEBEL: Feltörő csillag
- DRIVE IN: A Gamma-sugarak
- Borzalmak
- SZTER: A hátsó utcán túl
- TAT: Egyszerű emberek
- ORDON: Angi Vera
- OD: Férfivadászat
- TOR: Shogun
- AXIM: Ragvadás a fűben
- OGRABI: Tűzhegyen
- RI: Az évszázak változása
- ARIZS: Nagyszerű örület
- ER: A nosztalgia kétszer csenget
- TRISCOPI: Haj
- ACHAF: Moskva nem hűz
- a könnyekben
- UDIO: Excalibur
- HEBLET: A szénbányász lánya
- EL-AVIV: Az éjszakai üldözés
- EL-AVIV MUZEUM: Kacsák

Interju a rádió gyermek-műsorának szerkesztőjével:

«Művelt emberpalántákat akarunk formálni»

Mirjam Hermann a rádió gyermekműsorának főszerkesztője. Elsősorban arra büszke, hogy napi adásaikat — az A-műsorban, minden délben 14.10-től — a gyerekek tizezrei hallgatják. Irodalom, művészet, politika, országismeret — és még sok más témát érintenek a műsorban. Az a lényeg, hogy az adások vonzóak legyenek — mondja az interju bevezetőjében.

- Mikor vonzó a műsor?
- Ha a gyerek nem érzi telenek a hallgatását, sőt ellenkezőleg. Ha a műsor lebilincseli.
- Ez elsősorban pedagógiai feladat?
- Nem csak pedagógiai a feladat. Mi újságírók is vagyunk, az a dolgunk, hogy aktuálisak legyünk és mindenről érdekesen beszéljünk kis közönségünknek.
- A mai gyerekek tájékozottabbak, mint mi voltunk?
- Nincs lehetőség az összehasonlításra. A mai gyerekek annyira mindent tudnak, hogy látszólag nehéz nekik újat mondani. De ha alaposabban utána nézünk, kiderül, hogy inkább csak mindenről tudnak — egy keveset, vagy valamivel többet —, de az ismeretanyagukat ki kell egészíteni.
- Ehhez elég a rádió ifjúsági adása?
- Önmagában nem elég, de nagyon sokat jelent. Az a véleményem, hogy egy mai gyerekeknek olvasni kell valamelyik ifjúsági lapot, be kell iratkozni az egyik gyerekkönyvtárba, hallgatni kell a rádió ifjúsági műsorát, néznie kell a tévé megfelelő adásait, el kell járnia valamelyik ifjúsági mozgalom rendezvényeire, — akkor lesz valamelyest tájékozott.
- Biztos abban, hogy a gyerekek műveltségének megteremtésére a diákok a legalkalmasabbak?
- A műveltség megalapozásá-

ra főlétlen. A mi célunk, hogy művelt emberpalántákat formáljunk. A kultúra iránti szomjúságot neveljük beléjük, hogy aztán később, a tanulmányaik végétével örökké szomjasak legyenek és olvassanak, járjanak színházba, koncertre, előadásokra.

— Elegendő költségvetés áll a rendelkezésükre?

— Ilyen munkához soha nincs elég pénz, de minden összeget be lehet osztani kellő figyelemmel. Mi igyekszünk jó alapanyagokat feldolgozni és a műsorokat interpretáló művészek kiválasztásában is körültekintőek vagyunk.

— Ki a legnépszerűbb ember a műsorban?

— Azt hiszem, hogy talán Sulik Rozen, akinek találós kérdésműsorai minden rekordot megdöntenek, ami a hallgatási statisztikát illeti. Ezek a műsorok alkalmasak arra, hogy játékos módon keltsenek érdeklődést a kultúra kérdéseiről. Hozzá kell még fűznöm, hogy Smulik Rozen állandóan járja az országot, elmegy az iskolákba és ő az, aki személyes, eszköztelen kapcsolatba is kerül a hallgatóinkkal. Mindenki szereti.

— Politikai értelemben milyen nevelést kapnak a gyerekek a műsorban?

— Mi csak az alapfogalmak tisztázására vállalkozunk. Nem az a célunk, hogy világnézeti értelemben elkötelezzük alakításuk a gyerekeket. Erre lesz idejük, ha felnőnek...

A «GÁLÉJ-ZOHÁR» SZÁLLÓ A HOLT-TENGERNÉL

SZEPTEMBERI AKCIÓ CSAKIS IZRAÉLIEKNEK

- Félpanzió, beleértve a déluán 4 órai kávé és süteményt — 380 sekel, plusz érték-többletadó (az októberi 530 sekel helyett).
- Teljes panzió, beleértve a déluáni 4 órai kávé és süteményt — 440 sekel, plusz érték-többletadó (az októberi 640 sekel helyett).
- Továbbá 10 százalék engedmény a Mákkábi, Leumi és Meuchedet betegsegélyzők tagjainak, hadirokkantaknak és a sporasis-betegeknek.
- A Gálé-Zohár szálloda négycsillagos, 160 szobája van, kártyaszobája, tévéterme, diszkotéka, videotapeje, hetenként kétszer filmvetítés, bingo és szórakozó-estek. Kóser étterem. A szeptemberi árak utolsó alkalmat jelentenek kedvezményes nyaralásra az ünnepléidény előtt!
- Foglaljon szobát azonnal!
- Tel Avivban a Gálé-Zohár szálló helyfoglalási irodája: Sderot Rothschild 66, telefonok: 03—615398, 03—625955.
- A Holt-tengernél: Gálé-Zohár szálló, Holt-tenger, telefon: 057—90851.
- ★ Érvényben szeptember 1-től 27-ig.
- A szálloda vendégei 15% engedményt kapnak a Kupát Cholim „Cháméj Zohár” gyógyfürdőben.

110.

— Hiszek magának — mondta Ordway. Megállt, gondolkodott, majd újból megszólalt. Éles volt a hangja.

— Inez Guerrero, jól figyeljen rám. Szerintünk az a robbanóanyag, amiről az imént beszélt, a férjénél van. Szerintünk magával vitte a római járat fedelzetére, és meg akarja semmisíteni a gépet és valamennyi utasát, saját magával együtt. Most még csak egy kérdésem van, és mielőtt válaszolna rá, jól gondolja meg. Jussanak az eszébe az áratlan emberek, a gyerekek, akik szintén a gépen vannak. Inez, maga ismeri a férjét; mindenképpen jobban ismeri. Képes volna... a biztosítási összegért és magáért... képes volna megtenni azt, amit most mondtam?

Könnyek patakzottak Inez Guerrero arcán. Már-már úgy látott, hogy teljesen összeroppan, de aztán lassan bölintett.

— Igen — mondta elfúló hangon. — Igen, azt hiszem, képes volna rá.

Ned Ordway megfordult. Átvette Tanyától a telefonkagylót, és halkán, sebesen beszélni kezdett. Kérdéseket tett fel, és utasított. Utána Inez Guerrero-hoz fordult.

— Átvizsgáljuk a lakásukat. Házkutatási parancsot is szerezhetünk, ha szükséges. De egyszerűbb, ha beleegyeznek. Rendben? Inez kábán bölintett.

Arthur Hailey

Repülőtér

— Oké — folytatta Ordway a telefonba. — Beleegyeznek. — Egy jó perc múlva letette a kagylót. A körzeti szállítási vezetőhöz és Melhez intézte szavait. Összeszedjük a lakásban található bizonyítékokat, ha van ott egyáltalán valami. Ennél többet pillanatnyilag nem tehetünk.

— Legfeljebb imádkozhatunk — mondta zordan a körzeti szállítási vezető. Elgyötört arccal újabb üzenetet kezdett fogalmazni a Kettes Járatnak.

A Kettes Járat pilótáinak felszolgálták a Vernon Demerest által rendelt előételt. Az étvágygerjesztő falatokat az első osztály egyik stewardesse hozta be tálcán. Gyorsan elfogytak.

A stewardessek szokás szerint külön ették a sovány, fiatal másodtisztet, Cy Jordant, hátha sikerül meghizlalniuk egy kicsit. A két kapitány háta mögött egyre újabb adagokat dugtak oda neki; most is — miközben az üzemanyag-adagoló billentyűkkel

babrált — tele volt a szája csirbékkel és szalonnás inyenésgekkel.

Ugy volt, hogy a három pilóta rövidesen egymást felváltva pihen majd meg a fülke felfomályaiban, és akkor kapja meg ugyanazt a főételt és desszertet, amellyel első osztályú utasait látja el a légitársaság. Csak bort és pezsgőt nem ihattak a pilóták.

A Trans America — éppúgy, mint a legtöbb légitársaság — minden erejével azon volt, hogy kiváló ellátást biztosítson utasainak a levegőben. Akadtak ugyan, akik követelték, hogy a légitársaságok — a nemzetközi járatokat is beleértve — kizárólag a szállításra szorítkozzanak, és légi szolgáltatásaikban mellőzzék a nagyozást; így a felszolgált étel minősége se haladja meg egy átlagos gyorsbűfében kapható ételét. Mások viszont úgy vélekedtek, hogy a korszerű tömegszállítást más vonatko-

zásokban már amúgy is „gyorsbűfé-szintűre” fokozták le, tehát nem árt, ha legalább a légi utak alkalmával felszolgált étel jó minősége felkelti az utasban a fényűzés érzetét. Az étkezéssel kapcsolatban figyelemre méltóan kevés panasz is érkezett a légitársaságokhoz. Mind a turisztársaságokhoz, mind az első osztályon utazók többsége szívesen vette az étkezéssel kínált szórakozást, és lelkesen fogyasztott.

Demerest éppen a gombás-homéros lepény utolsó ízes falatjait nyelte, amikor működésbe lépett a Selcal-hívás jelző csengő, és felvillant a rádiópanelen is a figyelmeztető fény.

Anson Harris felvonta szemöldökét. Egy Selcal-hívás is szokatlannak számított; kettő, még hozzá alig egy órában belül, rendkívüli számba ment.

— Titkos telefonszámra volna szükségünk — szólalt meg. — Veszem — mondta Demerest, és bekapcsolta a rádiót.

A Kettes Járat és a New York-i diszpécser közti kölcsönös azonosítást követően Vernon Demerest egy ellenzős lámpa fényénél jegyzetombba másolta az üzenetet; a Lincoln International körzeti szállítási vezetője küldte, és így kezdődött: MEG NEM ERŐSÍTETT LEHETSÉG FENNÁLL... Ahogy kezdett kibontakozni a szöveg, úgy váltak a lámpa visszaverődő fényében egyre feszesebbre Demerest vonásai. Végül gyorsan igazolta a vételt, és megjegyzés nélkül kilépett a vonalból.

Átnyújtotta Harrisnek az üzenetet, aki egy mellette levő fényforráshoz hajolva elolvasta. Halkan fűtyentett egyet, aztán a vállá fölé átdugta Cy Jordannak a jegyzetombját.

VISSZATÉRÉST VAGY SO- RON KIVÜLI LESZÁLLÁST JAVASOLUNK, KAPITÁNY BELÁTÁSA SZERINT — végződt az üzenet.

Mindkét kapitány tudta, hogy most dönteniük kell, ki a parancsnok. Jóllehet, ma este Anson Harris vezette a gépet mint kapitány, és Demerest látta el az első tiszti teendőket, Vernon Demerest — mint ellenőrző pilóta — teljhatalommal rendelkezett.

Most, Harris kérdő tekintetére válaszolva, Demerest hirtelen ki-tört.

— Te ülsz baloldalt. Mire várunk?

(Folytatjuk)

KEDD

17.30: TARKA MŰSOR GYERKEKNEK
18.00: 'GYORSABBAN, MAG. SABBRA, ERŐSEBBEN' — Sportműsor az ifjúságnak

18.32: Rajzfilmek
18.45: UJÍTÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK

19.00: Művészeti magazin
20.00: RÖVID HIREK

20.03: KILÁTÓ — A műsor ez-uttal az alvás, illetve az álmatlanság problémájával foglalkozik

20.30: KOL-BO-TEK
21.00: MABÁT HIRMAZIN

21.30: DOKUMENTUMFILM Noám Sheriff izraeli zene szerzőről és karmester-ről

22.00: 'EUROPA ÉNEKEL' — A Norvégiában tartott program második része, amelyen az Eurovision dal fesztiválokban első helyre került együttesek szerepel-nek. Hallhatjuk Jizhár Kohén izraeli énekest, valamint a 'Tej és méz' együttest az 'Abánibi', illetve a 'Halleluja' című dalok kal.

23.00: 'EGY KATONA TÖRTÉ- NETE' (V. rész)

23.45: Egy mondat a Szentírás-ból. Éjfél előtt — hírsz-szefoglaló.

ISKOLA-TÉVE

15.00: Leckeismétlés
16.00: Kézimunka
16.30: Zeneszámok
16.45: Szülői magazin

1981 szeptember 15, kedd 5741 elul 16

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistának, 12.05: Zongóra-számok, 13.00: Könnyű és klasszikus zene, 14.10: Gyerekeknek, 15.25: Szabadgyvetem, 16.05: Fehézi zene, 17.30: Oléknak, — 20.05: Szabadgyvetem, — 20.35 Ének és zongoraszámok, 21.30: Katedra, 23: Modern muzsika, 0.10: Barokk-zene, 1.10: Hátik-vá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Helyek és emberek, 12.30 A hírek mögött, 14.10: Szórakoz-tató műsor, 16.10: Fényszóró, 17.10: Kincskeresés, 19.45 Sport, 20.10: Így történt, 21.05: Chá-zánut, 22.05: Más szemzőgöböl, 23.05: Ketten együtt és külön-külön, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Éppen most, 11.05: Mint egykor, 12.05: Izraeli nyár, — 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, 18.05: Társadalmunk, 19.05: Rock-zene, 21.35: Héber dalok, 22.05: Könnyű és klasszikus, — 23.05: Nosztalgia, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reg-gel 6 óráig.

AZ ÉKSZER-TŐZSDE ARANY-AJÁNLATAI

ÉKSZER-ÜNNEPSÉG 8 RÉSZLETREN

ÉKSZER - MARATON

GYURUK, MEDALOK ÉS FÜLBEVALÓK

20%-os engedménnyel!*

* Nemzetközi árjegyzék a készpénzzel fizetőknek

48685

A HET SLÁGERE!

14 karátos arany medál 10 fehér P-5 briliánsal kirakva, közepén zefi. 1210 sekel(1728 sekel helyett)

A BEÉR-SÉVAI, HAIFAI ÉS A KIRJAKBAN LAKÓ ASSZONY!

Nem kell Tel-Avivba jönnie, hogy megtekintse az új kollekciót, meggyőződjék a Komoly árkedvezményről és a nyolc-órás részletfizetésről, amit az ékszer-tőzsde ajánl önnek. Az ünnepek alkalmából az ékszer-tőzsde rendkívüli akcióval fordul önhöz:

E hét szombaton, szeptember 19-én Beer-seván, a Zohár szállóban és Haifán a Jof szállóban este 19.30 és 23.00 óra között. Ha ki akarja használni ezt az alkalmat, okvetlenül legyen ott szombaton.

Hitteltől a Szabványhivatal jelzését

875 (18) 750 (18) 585 (14) 375 (9)

A fogyasztó védelmére az izraeli törvény előírja, hogy minden ékszeren (amelyek súlya fél grammon felül van) az Izraeli Szabványhivatal jelzése legyen. A jelzés formáját szembejuttató táblán kell elhelyezni az eladás színterén. Csak olyan aranyékszert vásároljon, amely a szabványhivatal jelzésével van ellátva.

12362

14 karátos aranygyűrű, 6x0.03 briliánsal kirakva, 3.553 sekel (3.076 sekel helyett)

13192

14 karátos aranygyűrű, 1x0.15 briliánsal kirakva, 2.936 sekel (4.206 sekel helyett)

41550

18 karátos arany medál, 1x0.10 briliánsal kirakva, 3.619 sekel (3.170 sekel helyett)

49572

14 karátos arany medál, 0.08 briliánsal kirakva, 1.493 sekel (2.133 sekel helyett)

14237

14 karátos aranygyűrű, 8x0.02 briliánsal kirakva, 2.534 sekel (3.334 sekel helyett)

41732

14 karátos arany medál, 2x0.05 P 3 briliánsal kirakva, 1.563 sekel — (2.376 sekel helyett)

41172

14 karátos arany medál, 4x0.03 briliánsal kirakva, 2.088 sekel (2.982 sekel helyett)

11732

14 karátos aranygyűrű, 2x0.05 briliánsal kirakva, 2.192 sekel (3.132 sekel helyett)

42617

14 karátos arany medál, 2x0.04 briliánsal kirakva, 964 sekel (1377 sekel helyett)

11490

18 karátos aranygyűrű, 10x0.04 briliánsal kirakva, 2.554 sekel (13.648 sekel helyett)

13000

18 karátos aranygyűrű, 3x0.06 tiszta briliánsal kirakva, 5.292 sekel (7.560 sekel helyett)

12292

14 karátos aranygyűrű, 5x0.07 briliánsal kirakva, 5.084 sekel (7.768 sekel helyett)

14722

14 karátos aranygyűrű, 4x0.07 P 3 briliánsal kirakva, összesen 0.28 karát fehér, 3.554 sekel (5.076 sekel helyett)

18387

14 karátos aranygyűrű, 3 egyenként 0.015 karátos briliánsal kirakva, összesen 0.45 karát fehér, 878 sekel (1.255 sekel helyett)

48492

14 karátos szívmedál, 14x0.03 P 3 briliánsal kirakva, összesen 0.42 karát fehér, 4.423 sekel (6.318 sekel helyett)

ÉKSZER-TŐZSDE,

Tel Aviv, Reiness 6 (Kikár Dizengoff sarkán) Különleges árusítás szombat kimenetelekor 19.00—23.00-ig hétköznap 9.00 órától 20.00 óráig.

שנה ראשונה
גליון מס' 1

כך בדין מופיע בעמוד הראשון של כל עתון חדש. עתון "הליכוד" עדיין לא ראה את רגל בני הדיע שמתכנן הוציא אתו של עתון כזה. הודעתו של ראש הממשלה מעלה שאז לת מספר קודם כל מדוע ראה לנכון הודיע זאת בני-יורק, ולא בבית? אולי זה מצבה שחברי החרות באמריקה יתנו תוקף לייסוד כתב-העתה כי לא סומך על תומכיו בבית?

לל להוציא עתון אך חתר קשה למכור אותו. לא מקרה שלליכוד עד כה אין בטאון משלו. עוד זוכרים ל"הבוקר", ל"היום" ול"החרות", שכולם נשלו בעי-בר ההפסקה הופעתם. בגין מקווה, שעתון מפלגתי יבטיח לו את הנצחון גם בבחירות הבאות.

אני חושבים שראש הממשלה חי באש-לית. אין צורך בעוד עתון עברי בארץ. לא כל שכן לעתון מפלגתי. החתן שיש קיומו בו בטח ילך לאיבוד והחזון המוסרי, שפלטת השלטון מנסה להשיג בצורה כזו — רק ברכה לבטלה.

I. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Igy szokták jelölni egy új lap első számát. A „Likud” című újság még nem jelent meg, Begin csak egy nyilatkozatban szölt arról, hogy tervezi, nekünk mégis a lapok első számát jelző hagyományos megjelölés jut eszünkbe.

Begin bejelentése néhány kérdést vet fel. Van abban valami sértő, hogy ilyen fontos bejelentést New Yorkban, a Chéruit amerikai szervezete nagy-gyűlésén és nem itthon, a hazai közvélemény színe előtt tesz a miniszterelnök. Vagy talán azért történt így, mert a Chéruit lelkes amerikai tagjaitól várja a támogatást és nem bízik abban, hogy hazai hívei odaállnak majd az új lap mögé?

Új lapot kiadni könnyű, eladni nehéz. Nem véletlen, hogy a Likudnak eddig nem volt lapja. Emlékeztetünk kell az olvasót, hogy a Háború, a liberálisok lapja hosszú évekkel ezelőtt esu fosan megbukott, az érdeklődés hiányában megszűnt a Chéruit orgánuma is, legutóbb pedig a Három iránt mutatott teljes érdeklenséget a hazai olvasó. Begin azt hiszi, a „Likud” biztosítja számukra legközelebb is a győzelmet. Lehet, hogy téved a miniszterelnök. Az izraeli sajtópiacon új héber lapra nincs szükség, legkevésbé új pártlapra. Ha arra kíváncsi a miniszterelnök, mit biztosít a megszületőben lévő „Likud” című újság — erre a kérdésre nem nehéz a válasz. Biztosítja a teljes sikertelenséget és ráfizetést. A befektetett tőke elvesz. Nagy kérdés, mi lesz az erkölcsi főkével, amelyet most próbálnak összetobozni.

WEIZMANN
LEVELEZÉSE

New York. — New Yorkban, Londonban és Jeruzsálemben egyszerre jelent meg a könyvkereskedésekben Chájim Weizmann levelezése 23 kötetben. Izrael első államelnökének héberül, jiddisül, angolul, franciául, németül és oroszul írt levelei 1885 és 1952 között keltezték. Az első hét kötetet az Oxford University Press adta ki, a következő tizenhatot a Jeruzsálemi Egyetem és a New Jersey-i Egyetem kiadóvállalatai. A héber nyelvű kiadást 11 kötetben jelent meg.

ÚJ KELET

6770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
FÜGGETLEN NAPILAP
Telefon: 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

BEGIN :

«BIZHATUNK SZÁDÁTBAN»

A miniszterelnök amerikai tévé-interjújában kijelentette, hogy helyeselné nemzeti egységkormány felállítását — Lehetséges, hogy Amerika fegyvert fog tárolni Izraelben

Menáchem Begin miniszterelnök New-Yorkban a televízió „Tálalkozás a sajtóval” című programjának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy hajlandó nemzeti egységkormányt létesíteni, amennyiben a Máárách megváltoztatja ezzel kapcsolatos eddigi negatív álláspontját.

„Már a választások után felajánlottam ezt Simon Peresznek, de elutasította a javaslatot. Ha azonban a Máárách úgy határoz, hogy beleegyeznek, azonnal meghívom Pereszt és megtárgyaljuk

tonba és akkor talán részletes megállapodást ír alá. Joseph Kraft, a neves újságíró azt akarta tudni, hogy mire kötelezi az együttműködés Izraelt, hogy az vonatkozik-e Dél-Li-

Kérdés: Szádát belső bajokkal küzd, azért is, mert beleegyezett az autonómia-tervbe. Ha elvesztené Szádát együttműködését, ez károsan érintené az elrendezést?

Válasz: Miért veszteném el? Az alexandriai látogatás csak közelebb hozott bennünket egymáshoz: a jövő héten feljúlunk az autonómia tárgyalások s reméljük, hogy még ebben az évben megegyezés jön létre. Szádát valóban belső bajai vannak s olyan lépéseket tett, amelyeket Izraelben sohasem tennénk meg. De meg kell érteni őt. Küzdenie kell a muzulmán szélsőséggel, amely Iránban és más arab országokban egyre jobban terjed. Azt ajánlom, hogy bizzunk Szádátban.

— Remény van-e arra, hogy a szíriai rakétákat kivonják Libanonból? — volt a következő kérdés.

— Philip Chábib azért jött a körzetbe, hogy ezt elintézzék. Az amerikai elnök kijelentette, hogy vissza kell állítani a status-quot, ami azt jelenti, hogy a rakétákat el kell távolítani. Mi magunk is megtehettük volna, de nem akartuk zavarni Chábib küldetését. Azóta már eltelt két hónap...

Befejezésül azt kérdezték Begtől, hogy közös nevezőre jutott-e Reagannal az autonómia és a palesztinaiak jövője kérdésében?

— Ezekről a témákról nem tárgyaltunk részletesen. De az Egyesült Államok ígéretét tett arra, hogy nem tárgyalnak a PFSZ-szel mindaddig, amíg az nem ismeri el Izraelt és nem hagy fel azzal a szándékával, hogy megsemmisítsen bennünket, — volt Begin válasza.

A Munkapárt élesen támadja Begt, mert beleegyezett az AWACS eladásába és a hadsereget az amerikaiak rendelkezésére bocsátotta.

A Munkapárt politikai bizottsága éles bírálatot illelt Menáchem Begin miniszterelnök amerikai tárgyalásait és főleg azt, hogy lemondott a nyílt küzdeletről az AWACS-gépek eladása miatt Szaudiának.

A párt politikai bizottsága, amelynek élén Simon Peresz, az ellenzék vezére áll, a következő szöveget közleményként adta ki:

— Izrael történetében először fordul elő, hogy a miniszterelnök beleegyeznek olyan fegyver eladásába ellenséges arab államoknak, amellyel Izrael nem rendelkezik és amely súlyosan érintheti biztonságunkat. Ez az elhatározás azt eredményezi, hogy Izrael igaz barátai az Egyesült Államokban, a Kongresszusban és a közvéleményben sem tudnak elegendő erővel küzdeni a fegyverügylet ellen.

A Munkapárt közleménye a továbbiakban elítéli azt is, hogy az izraeli hadsereget az amerikai stratégiai erők szolgálatába állítják, anélkül, hogy Izraelt felkérték volna erre.

A Munkapárt politikai bizottságának ülésén Szimchá Dinitz, Izrael volt washingtoni nagykövete kijelentette, hogy Begin viselkedése jelenlegi amerikai körutján példa nélkül áll és valójában beleegyezett a fegyverek eladásába Szaudiának. A többi felszólaló is köztükük Ábá Ebben volt külügyminiszter éles szavakkal támadta Begt emiatt.

Begin újságot akar kiadni

Menáchem Begin miniszterelnök a Chéruit-mozgalom New Yorkban tartott kongresszusán bejelentette, hogy egy éven belül újságot akar kiadni, amelynek neve „Likud” lesz s kérte a jelenlevők anyagi támogatását a terv megvalósításához.

BEGIN
Mindenki ellenem van...

Begin szerint egy ilyen pártlap kiadása elősegítené azt, hogy a Likud harmadikban is győzzön a választásokon. Azzal érvelt még, hogy az ország távközlési szervei állandóan élesen támadják őt, a rádió, televízió és a sajtó egyaránt. „Lehetséges, hogy a Likud az egyetlen párt, amelynek nincs sajtóorgánuma” — mondotta.

Begin azután „osztályzatokat” adott az egyes izraeli lapoknak. A Jerusalem Postról például azt mondotta, hogy „mérgezett lap”; a Háárec pedig „gyakran még rosszabb mint a Dávár és az Al Hámismár” és végül azt kifogásolta, hogy a két esti lap is általában ellene ír.

a dolgot. En mindenestre elvileg emellett-vagyok.” Bill Monroe, a műsor szerkesztője arról faggatta Begt, hogy mi az álláspontja a Szaudiának szállított AWACS-gépekké kapcsolatban és igyekeznek-e ezt megakadályozni.

A miniszterelnök így válaszolt: — Nem avatkozunk be az amerikai kormányzat és a Kongresszus közötti vitába. Előadtuk álláspontunkat és kifejtettük, hogy ez az ügylet veszélyt jelent Izrael biztonságára. Azonban még ha ez megvalósításra is kerül, nem lesz kihatással az Izrael és Amerika közötti stratégiai együttműködésre. Az AWACS veszélyes Izraelre nézve, de az együttműködés nagyon fontos az egész szabad világ számára.

Arra a kérdésre, hogy az együttműködési megállapodás magában foglalja-e azt is, hogy amerikai fegyvert raktároznak el Izraelben, Begin válasza ez volt: — Talán. Ez majd kiderül október-novemberben, amikor a két ország hadügyminiszterei folytatják a tárgyalásokat. Arik Sárón novemberben visszatér Washing-

banonra és a Nyugati Partvidék-re is?

— Az elkötelezettség kétirányú — válaszolta a miniszterelnök. Hálásan köszönöm a segítséget, amit kaptunk, de mi is hozzájárulunk az Egyesült Államok biztonságához... Ami Libanonot illeti, ott a PFSZ tartózkodik, szovjet fegyverrel ellátva és szíriai megszálló hadsereg is van az országban. Azt szeretnénk, ha a fegyverszünet folytatódna, de csak tegnap dobtak kézigránátot az Óvárosba, olasz zarándokorok. A kérdés az, hogy meddig engedhetjük meg, hogy ez így folytatódjék, mert ez nem lehet a végletekig.

A következő kérdés az volt, hogy az izraeliek miért nem üritik ki a Nyugati Partvidéket, ha ez nem tartozik hozzájuk, vagy ha igen, akkor miért nem adnak az ott élőknek választási jogot? — A camp-davidi egyezmény értelmében 5 évre autonómiát állapítottunk meg. Ennek leteltével mindegyik fél benyújtja követeléseit. Mi is. Az 5 év még nem telt el.

MARADT MÉG NÉHÁNY SZOBA SZUKOTRA !

A Kirját Chinuch otthonban
Mövászerezet Cionban

(10 percnyre Jeruzsálemtől).

- Szép tágas szobák, fenyőerdők közepette, Jeruzsálem bejáratánál, szemet-szívet gyönyörködtető tájon.
  - Hatalmas, tágas Szuká
  - Kiváló, izes konyha.
  - A legszigorúbb kóser.
  - Érdeklődők számára Tóra-előadások
  - Kivánatra szervezett kirándulások
  - Külön rendezvények gyermekeknek
  - Egyéni, udvarias kiszolgálás.
  - Közlekedés 20 percnként Jeruzsálemben
- Előjegyzés és felvilágosítás: Telefon: 02-637803
délelőtt 8.00—10.00-ig, délután 16.00—19.00 óráig.

A NAGYVILÁGBÓL

NEHÉZ KENYÉR

PÁRIZS. — A francia ürrépülési bizottság most kell döntsön arról, hogy a Szovjetunióban kiképzés alatt lévő két francia ürrépülő közül melyiket választja a jövő év májusában sorrakerülő közös francia-szovjet ürrépülésre. A két francia most tér vissza rövid vakációjáról a Szovjetunióba, ahol két túlélési próbát kell elviselniük. Egyiket arra az esetre számítva, hogy az ürhajó az Északi Sark közelében száll le tévedésből, a másikat arra az esetre, hogy a tengerbe zuhan. Mindkét asztronauta eredeti foglalkozását tekintve harcúrrépülőgépeket vezet, egyikük kísérleti pilótaként működött hosszú ideig. A repülésre kiválasztott pilóta hat kilo élelmet fog elfogyasztani feladata teljesítése közben, amit Franciaországban készítenek el. Nem közölték, hogy a szovjet ürhajós is „francia konyhán” él-e majd a közös utazás idején.

ELVI KÉRDÉS

STRASBOURG. — A rendőrség felszólította a francia rádió strasbourgi stúdióját, hogy közzölje egy emberrabló magnószalagra felvett hangját, s ily módon segítse elő kézrekerítését. A rádió állomás alkalmazottai megtagadták a kérést, mert az állították, hogy a feljelentésre való felszólítás összeegyeztethetetlen erkölcsi felfogásukkal. Az emberrabló egy orvost hurcolt el a lakásáról, s az áldozat holttestét Németországban találták meg egy autósomagtartójában. A német televízió rendszeresen közöl egy rovatot, amelynek a címe: „X dosz szíe... megoldatlan”. Ennek keretében közzöltek bűnözők szeméyleírását vagy fényképeit közlik és adatokat az ügyesemből, azt remélve, hogy a nézők segíthetnek a rendőrségnek a feltételezett tettesek kézrekerítésében. Az adásnak nagy sikre van és több esetben valóban segítségére vált a rendőrségnek. Az elzászi francia rádió-stúdió azonban élesen visszautasította az ilyen természetű együttműködést.

A GYEREKEKNEK
MINDENT

BONN. — A nyugatnémet statisztikai hivatal jelentése szerint Németországban is egyre inkább érződik a gazdasági válság hatása: a németek kevesebb pénzt takarítanak meg, mint eddig. Januártól júliusig összesen 10,8 milliárd márka került a takarékosági számlákra. 2 százalékkal kevesebb, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Az egyetlen terület, ahol nem érződnek a válság jelei: a játékaru- és gyermekruházat. Noha a távirányítású játékautók és a különböző játékkomputerek ára igen magas, a gyárak teljes kapacitással dolgoznak. A szakértők szerint a magyar áru az, hogy a játékok jó részét nem a szülők, hanem a gyerekek vásárolják. Nyugat-Németországban igen magas a gyermekeknek juttatott zsebpénz és így látszik a legifjabb nemzedék nem hagyta magát befolyásoltani a szülők panaszaitól, továbbra is megköveteli „járándóságát”. Nemcsak hogy nem csökken az eladás ezen a téren, de bizonyos árucikkeknél közel 9 százalékkal növekedett.

A 157-İK EUNÖK

LA PAZ. — A triumvirátus, amely augusztus 4-én hatalomra jutott Bolíviában, egy hónapig

tartotta magát. Hosszas tárgyalások után a junta kompromisszumos megoldásként Celso Torrelío Villa tábornokot nevezte ki államfőnek. A 47 éves katonatiszt, elődje Luis Garcia Meza tábornok feltétlen hívei közé tartozott (Meza elnököt egy hónappal azelőtt távolították el a hatalomról, mert kokaincsempészsében vett részt). Az új elnök a 157-ik Bolívia függetlenségének elnyerése óta, amely 156 évvel ezelőtt történt és a tizenegyedik államfő az utóbbi három évben. Személyével egyaránt elégedetlenek a hadsereg tisztjei is és Hugo Benzer volt polgári demokrata elnök hívei is, de egyszerűen nem talál tak más olyan jelöltet, akinek nincs rendőrségi dossziéja. Waldo Bernal tábornok, a légierők vezére pályázott az elnöki tisztiségre, de augusztus 30-án a New York Times dokumentumokkal alátámasztott cikkben azzal vádolta, hogy hetenként tízezer dollárt vágott zsebre a kokaint szállító repülőgépek használatának engedélyezéséért. Ezenkívül a volt oktatásügyi miniszter bebizonyította, hogy Bernal drágakő- és fegyvercsempészséssel is foglalkozott. Oscar Pammo tengeri, a tengeri erők főparancsnoka, aki szintén az elnöki jeltek közé tartozott, két évvel ezelőtt 14 millió dollár értékű romlott rizst vásárolt Pakisztántól és rákényszerítette a bolíviai vásárlókra. Pammo annak idején ipariügyi miniszter volt. Az új elnök, Torrelío tábornok, nem tartozik sem a héjják, sem a galambok közé. Nem várják el tőle az ország demokratizálását, csupán a korrupció valamelyes csökkenését. Legfontosabb feladata: kivívni a dél-amerikai államok Bolíviával szemben gyakorolt bojkottjának megszüntetését, mert nélkül az ország gazdaságának helyreállítása elképzelhetetlen.

Jáir szálló,
CFAT

Maradt még néhány hely
ROS HASANARA
akció áron
csak 400 sekel naponta
Két napra is.

Részletek és helyrendelés:
JAIR SZALLÓ, CFAT
telefon: 067—30245

ÁLLJON MEG!

Az ünnepek alkalmából különleges engedmények a „SZIAR”-nál.

Divatós „ELURA” parókák már 400 sekelől.

Divatós külföldi parókák változatos, gazdag választéka, meglepő áron!

SZIAR

Tel-Aviv, Allenby 46,
telefon 03—653329